UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
The National University of Malaysia

GARIS PANDUAN
PENGENDALIAN PEPERIKSAAN LISAN
TESIS / DISERTASI

Pusat Siswazah
Universiti Kebangsaan Malaysia

Cetakan Kedua 2017

Hak Cipta Universiti Kebangsaan Malaysia, 2017

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Pusat Siswazah UKM terlebih dahulu.

Diterbitkan di Malaysia oleh
PUSAT SISWAZAH
Universiti Kebangsaan Malaysia
43600 UKM Bangi, Selangor D.E., Malaysia

Kandungan

Bil		Halaman
	BAHAGIAN I **PENDAHULUAN**	
1.1	Tujuan	1
1.2	Tafsiran	1
1.3	Proses pengendalian Peperiksaan Lisan	1
	- Carta alir proses kerja pengendalian peperiksaan lisan tesis/ disertasi	2
	BAHAGIAN II : PENCALONAN PEMERIKSA LUAR DAN PEMERIKSA	
2.1	**DALAM**	
		3
2.2	Pengenalan	
		4
	Pencalonan Pemeriksan Luar dan Pemeriksa Dalam	
	- Carta alir proses pebcalonan Pemeriksaan Luar dan Dalam	
3.1		5
	BAHAGIAN III : PERSIAPAN	
3.2	**PEPERIKSAAN LISAN TESIS /DISERTASI**	
		5-6
	Pengenalan	
		7
	PERSIAPAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS /DISERTASI	
	3.2.1 Pemeriksaan tesis oleh Pemeriksaan Luar /	8-9
	Dalam	9-10
		10
	- Carta alir proses kerja persiapan peperiksaan lisan tesis /disertasi	
	3.2.2 Menubuhkan Jawatakuasa peperiksaan lisan	11
4.1	tesis /disertasi	
	3.2.3 Penjadualan peperiksaan lisan tesis /	
4.2	disertasi	12
	3.2.4 Persiapan keperluan asas peperiksaan lisan	
	tesis / disertasi	12-13
		14
	BAHAGIAN IV : PENGENDALIAN	
	PEPERIKSAAN LISAN TESIS/DISERTASI	15
		16
	Panduan umum kepada calon	

		17
	Tugas dan tanggungjawab pengerusi peperiksaan lisan tesis/disertasi	18
	4.2.1 Sesi perbincangan tertutup	
	- Carta alir proses kerja sesi perbincangan tertutup	19 19
	4.2.2 Sesi pembentangan terbuka	
	- Carta alir proses kerja sesi pembentangan terbuka	20-21
	4.2.3 Sesi pembentangan terbuka bersama pihak luar	22
	- Carta alir proses kerja sesi pembentangan terbuka bersama pihak luar	
	4.2.4 Sesi membuat keputusan	23
	a) Keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi	23
	Jadual 4.1 Panduan perakuan, tempoh pembetulan, dan pihak bertanggungjawab menyemak dan perakukan pembetulan telah dibuat oleh calon (Peperiksaan lisan pertama kali)	24 25
		25-26
	Jadual 4.2 Panduan perakuan, tempoh pembetulan, dan pihak bertanggungjawab menyemak dan perakukan pembetulan telah dibuat oleh calon (Peperiksaan lisan ulangan)	26-27 28
	b) Pencapaian hasil pembelajaran calon	
	Jadual 4.3 Contoh hasil pembelajaran bagi tahap Sarjana	
5.1		29
5.2	Jadual 4.4 Contoh hasil pembelajaran bagi tahap Kedoktoran	
	c) Tahap tesis calon	29
	4.2.5 Sesi pengumuman keputusan	
	Rajah 4.4 Carta alir proses kerja sesi membuat keputusan dan sesi pengumuman keputusan peperiksaan lisan tesis /disertasi	30 31
	4.2.6 Penyerahan tesis /disertasi	
6.1	**BAHAGIAN V : RAYUAN SEMAK SEMULA KEPUTUSAN PEPERIKSAAN LISAN**	32
6.2		32
	Pengenalan	33
		33

PELANTIKAN JAWATANKUASA SEMAKAN RAYUAN KEPUTUSAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS /DISERTASI	34-35
5.2.1 Menubuhkan Jawatankuasa semakan rayuan keputusan peperiksaan lisan tesis /disertasi	35
	36
5.2.2 Sesi membuat keputusan	
Rajah 5.1 Carta alir proses rayuan semak semula keputusan peperiksaan lisan	
	37-38
BAHAGIAN VI : PENGENDALIAN KES PLAGIARISME	38
Pengenalan	39-40
Prosedur berurusan dengan kes plagiarism	
6.2.1 Penubuhan jawatankuasa siasatan	
6.2.2 Penentuan Plagiarisme	
6.2.3 Sesi membuat keputusan dan jawatankuasa tatatertip pelajar	
6.2.4 Bahan bukti dan nota bertulis mengenai prosiding	
Rajak 6.1 Carta alir pengendalian aduan kes plagiarisme	
Syarat Pelantikan Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam berdasarkan Peraturan-Peraturan Univrsiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015	
Pemeriksa Luar	
Pemeriksa Dalam	
Lampiran B : Borang Aduan Plagiarisme	

BAHAGIAN I

PENDAHULUAN

1.1 TUJUAN

Garis panduan ini dinamakan **Garis Panduan Pengendalian Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi**. Garis panduan ini bertujuan untuk memberikan panduan pengendalian urusan peperiksaan lisan tesis/disertasi yang jelas kepada pengendali program pengajian siswazah di Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM).

Garis panduan ini hendaklah terpakai kepada setiap pelajar yang mendaftar sesuatu program yang mengurniakan Ijazah Sarjana atau Ijazah Kedoktoran pada atau selepas tarikh permulaan kuat kuasa garis panduan ini.

1.2 TAFSIRAN

Tafsiran bagi suatu perkataan yang digunakan dalam garis panduan ini adalah merujuk kepada tafsiran yang dinyatakan dalam Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015.

1.3 PROSES PENGENDALIAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS/DISERTASI

Peperiksaan lisan tesis/disertasi adalah peperiksaan untuk seseorang pelajar mempertahankan hasil kajian yang dilaporkan dalam tesis/disertasi di hadapan Jawatankuasa Peperiksaan Lisan. Peperiksaan ini merupakan suatu bahagian yang paling penting dalam proses pengajian seseorang pelajar siswazah, terutamanya pelajar yang mendaftar dalam program pengajian mod campuran (kerja kursus dan penyelidikan) dan mod penyelidikan.

Proses peperiksaan lisan tesis/disertasi seseorang pelajar hendaklah dikendalikan dengan baik, teratur dan mengikut tempoh yang telah ditetapkan.Pengendalian peperiksaan lisan tesis/disertasi merangkumi beberapa proses kerja bermula dari pelantikan Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam sehinggalah pengumuman keputusan peperiksaan kepada pelajar.

Carta alir proses kerja ini digambarkan secara ringkas di dalam Rajah 1.1.

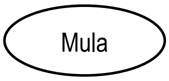

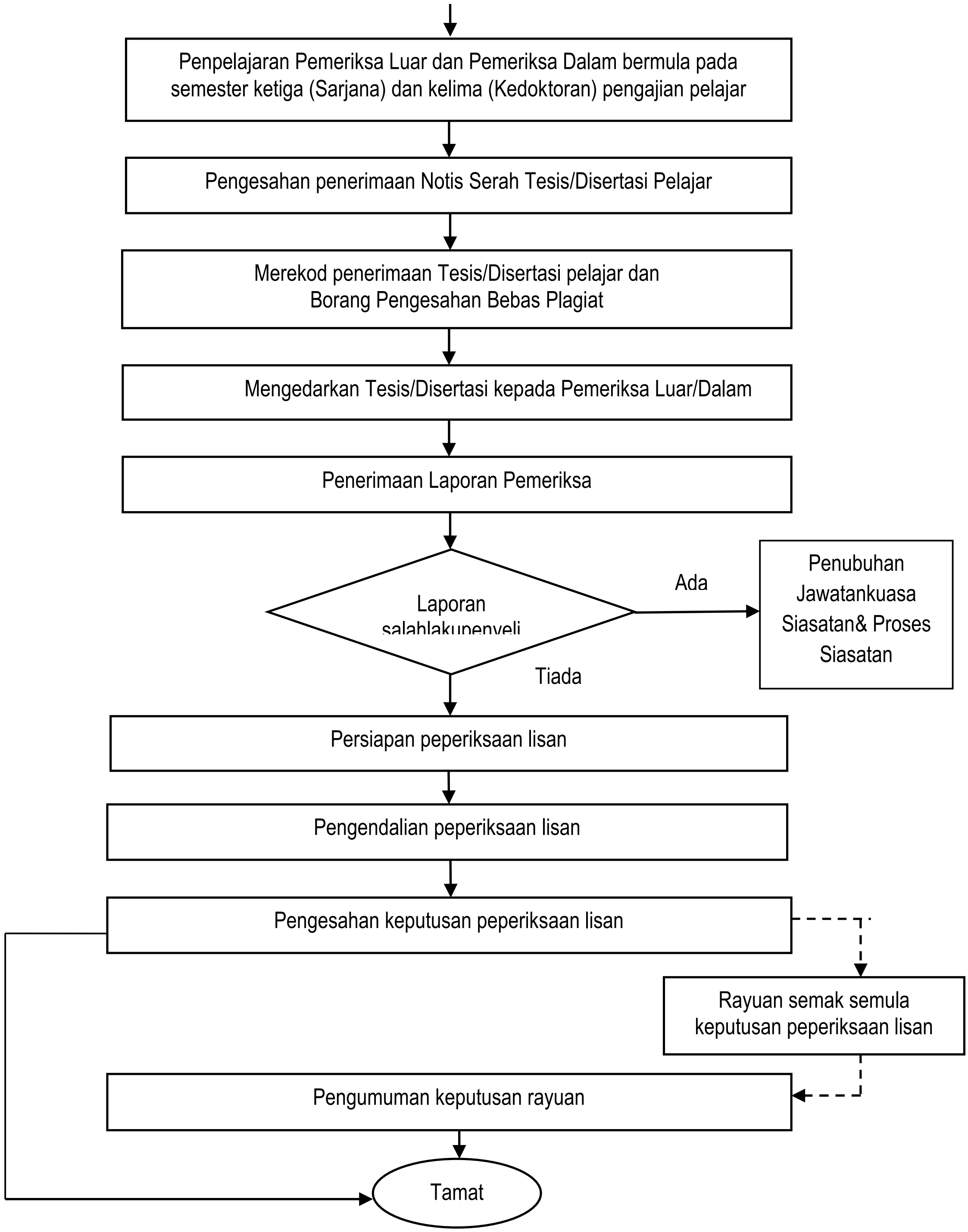

Rajah 1.1 Carta alir proses kerja pengendalian peperiksaan lisan tesis/disertasi

BAHAGIAN II

PENPELAJARAN PEMERIKSA LUAR DAN PEMERIKSA DALAM

2.1 PENGENALAN

Pemeriksa Luar adalah seorang staf akademik atau pakar bidang dari luar Universiti yang dilantik oleh Senat untuk menilai pencapaian hasil penyelidikan seorang pelajar. Manakala Pemeriksa Dalam pula adalah seorang staf akademik Universiti yang dilantik oleh Fakulti/Institut untuk menilai pencapaian hasil penyelidikan seseorang pelajar.

2.2 PENPELAJARAN PEMERIKSA LUAR DAN PEMERIKSA DALAM

Merujuk kepada surat pekeliling Timbalan Naib Canselor (Hal-ehwal Akademik dan Antarabangsa) Universiti Kebangsaan Malaysia, rujukan UKM3.2/12/266/2 bertarikh 30 Mei 2011, penpelajaran Pemeriksa Luar bolehdilakukan bermula semester ketiga pengajian bagi pelajar Sarjana atau semester kelima bagi pelajar Kedoktoran.

Pihak Fakulti/Institut adalah dikehendaki untuk menpelajarkan sekurang-kurangnyaseorang (1) Pemeriksa Luar dan seorang (1) Pemeriksa Dalam. Walau bagaimanapun, panel pemeriksa bagi pelajar yang merupakan pensyarah/pensyarah pelatih UKM dan penerima Biasiswa Skim Latihan Akademik Bumiputera (SLAB)/Biasiswa Skim Latihan Akademik IPTA (SLAI) daripada UKM yang melanjutkan pengajian di UKM ialah minimum dua (2) orang Pemeriksa Luar dan seorang (1) Pemeriksa Dalam.

Pihak Fakulti/Institut dikehendaki mendapatkan abstrak tesis/disertasi yang telah disahkan oleh penyelia daripada pelajar untuk tujuan mengenalpasti bidang penyelidikan yang bersesuaian dengan pelajar Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam yang hendak dilantik. Pihak Fakulti/Institut juga dikehendaki mematuhi SyaratPelantikan Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam yang telah ditetapkan oleh Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015 (Lampiran A). Dalam perkara ini, mana-mana kakitangan UKM tidak boleh memaklumkan atau memberitahu nama Pemeriksa Luar dan Dalam kepada pelajar.

Carta alir proses penpelajaran Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam ditunjukkan dalam Rajah 2.1.

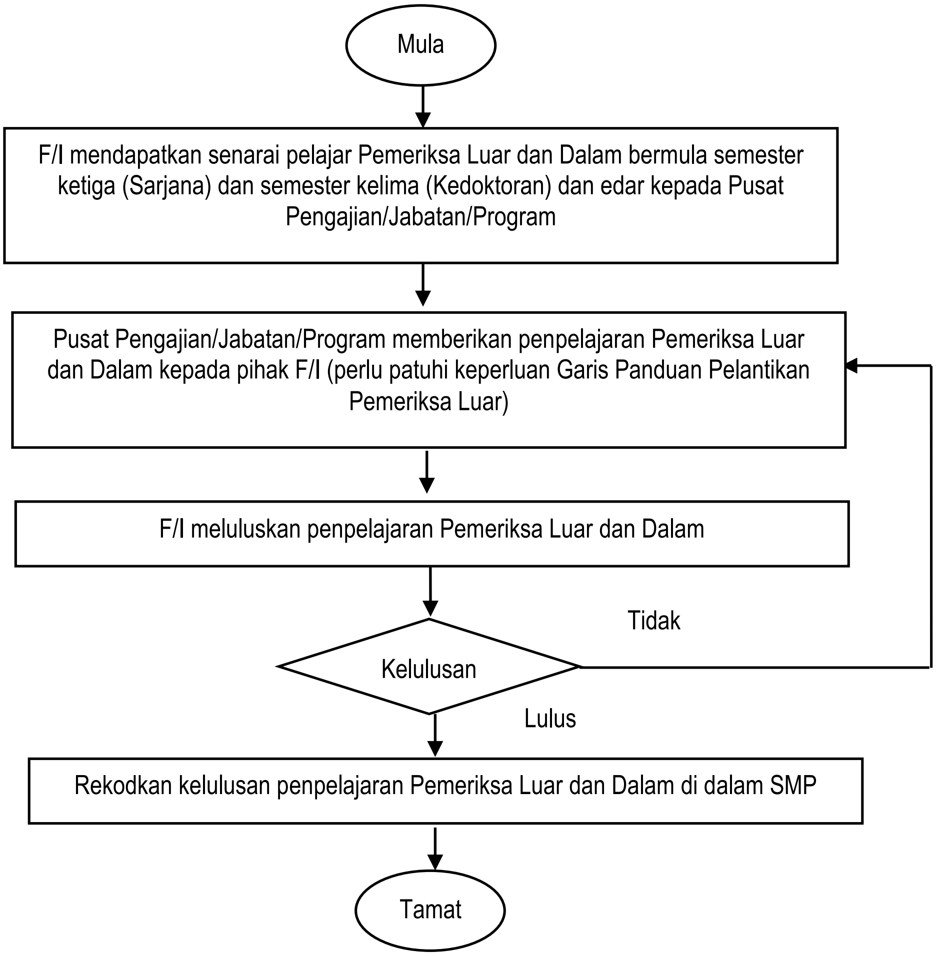

Rajah 2.1 Carta alir proses penpelajaran Pemeriksa Luar dan Dalam

BAHAGIAN III

PERSIAPAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS/DISERTASI

3.1 PENGENALAN

Proses kerja persiapan peperiksaan lisan tesis/disertasi bermula dari penerimaan 'Notis Serah Tesis/Disertasi' pelajar sehingga penyediaan keperluan asas untuk peperiksaan lisan. Proses kerja ini perlu dilakukan mengikut tempoh yang ditetapkan bagi mencapai Objektif Kualiti SPK MS ISO 9001:2008 PPPS. Dalam objektif kualiti tersebut, perkara nombor 13 menyatakan bahawa "Peperiksaan lisan diadakan dalam tempoh sebulan selepas laporan peperiksaan tesis/disertasi diterima". Di samping itu, Mesyuarat Jawatankuasa Induk SPK MS ISO 9001:2008 PPPS Bil.6/2012 bertarikh 14 September 2012 juga telah bersetuju supaya pihak Fakulti/Institut memastikan tempoh maksimum pemeriksaan tesis/disertasi pelajar siswazah selama tiga (3) bulan sentiasa dipatuhi.

3.2 PERSIAPAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS/DISERTASI

3.2.1 Pemeriksaan Tesis Oleh Pemeriksa Luar/Dalam

Pelajar yang ingin menjalani peperiksaan lisan tesis/disertasi dikehendaki memberikan 'Notis Serah Tesis' sekurang-kurangnya tiga (3) bulan sebelum menyerahkan tesis untuk tujuan pemeriksaan. Pihak Fakulti/Institut hendaklah merekodkan tarikh pelajar menghantar notis di dalam Sistem Maklumat Pelajar (SMP) pada hari yang sama notis dihantar. Selepas itu, pihak Fakulti/Institut akan membuat semakan mengenai status penpelajaran Pemeriksa Tesis, kursus prasyarat, syarat penerbitan, syarat kursus Bahasa Melayu (bagi pelajar antarabangsa), dan lain-lain perkara berkaitan pengajian pelajar. Sekiranya terdapat perkara yang masih belum diambil tindakan, pihak Fakulti/Institut akan memaklumkan kepada Penyelia/Pelajar untuk mengambil tindakan segera.

Selepas tiga bulan, pelajar akan menyerahkan tesis/disertasi dan Borang Pengesahan Bebas Plagiat yang disahkan oleh Penyelia untuk tujuan pemeriksaan kepada pihak Fakulti/Institut. Pihak Fakulti/Institut akan merekodkan tarikh tesis/disertasi diserah dan mengaktifkan caj yuran pemeriksaan tesis/disertasi pelajar di dalam SMP pada hari yang sama pelajar menyerahkan tesis/disertasi. Seterusnya pihak Fakulti/Institut akan mengedarkan tesis/disertasi tersebut kepada Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam, tidak lewat tujuh (7) hari bekerja dari tarikh pelajar

menyerahkan tesis/disertasi. Di dalam surat tersebut, perlu dinyatakan tempoh maksimum yang diberikan kepada Pemeriksa untuk menilai tesis/disertasi dan mengemukakan laporan pemeriksaan iaitu selama enam (6) minggu. Pihak Fakulti/Institut juga perlu menyatakan cadangan tarikh terawal peperiksaan lisan pelajar akan diadakan, iaitu dalam tempoh dua (2) minggu selepas tarikh akhir laporan pemeriksaan tesis/disertasi perlu dihantar oleh Pemeriksa.

Selepas tesis/disertasi dihantar kepada Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam untuk tujuan pemeriksaan, pihak Fakulti/Institut dikehendaki untuk sentiasa membuat pemantauan bagi memastikan laporan pemeriksaan tesis/disertasi diterima dalam tempoh yang ditetapkan. Sekiranya Pemeriksa Luar/Dalam masih tidak menyerahkan laporan pemeriksaan tesis/disertasi dalam tempoh yang ditetapkan, pihak Fakulti/Institut dikehendaki memberikan peringatan secara bertulis supaya laporan segera dihantar.

Carta alir proses kerja persiapan peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar siswazah ditunjukkan dalam Rajah 3.1.

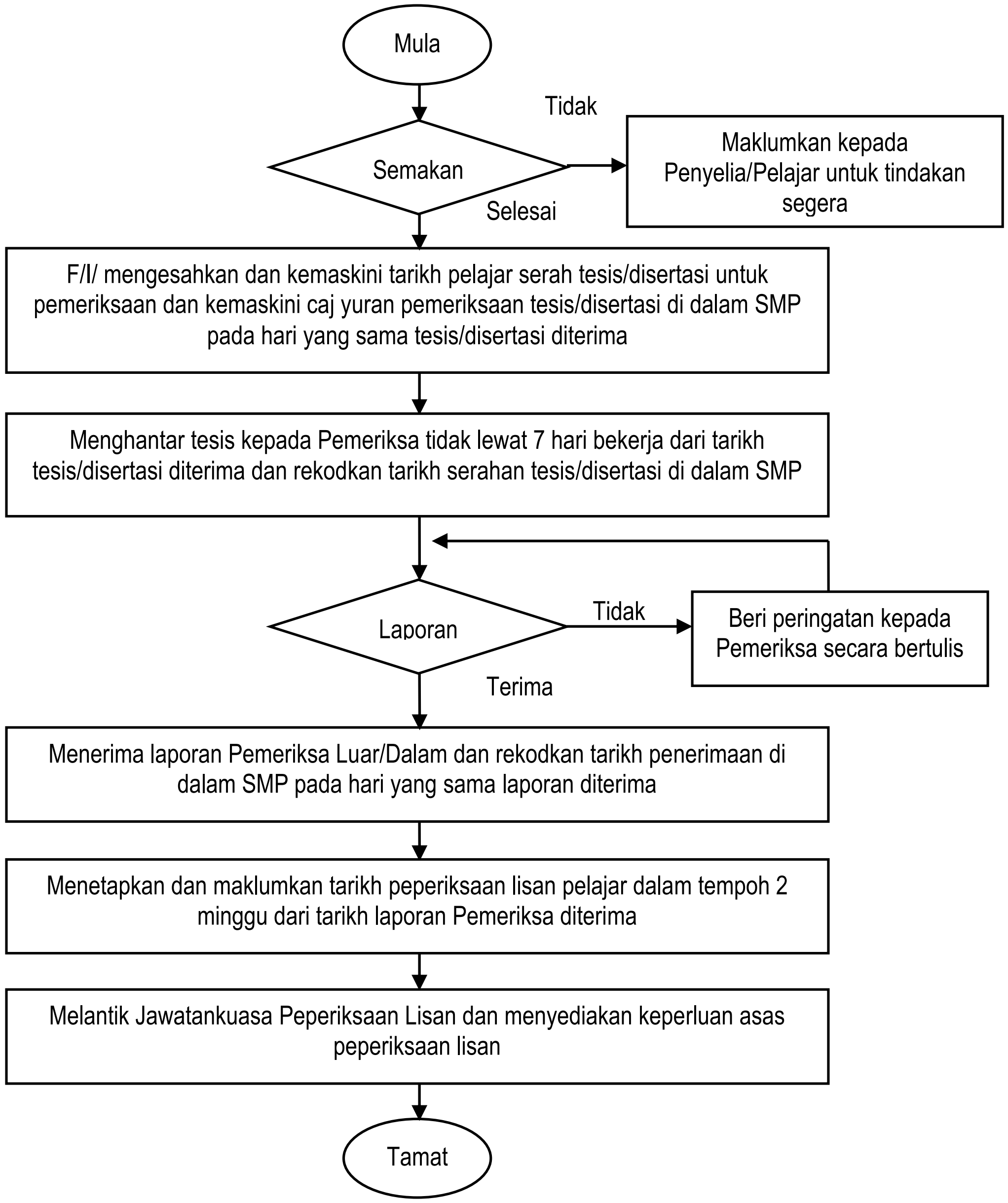

Rajah 3.1 Carta alir proses kerja persiapan peperiksaan lisan tesis/disertasi

3.2.2 Menubuhkan Jawatankuasa Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi

Merujuk kepada Peraturan 41 Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015, Jawatankuasa Peperiksaan Lisan bermaksud suatu jawatankuasa yang ditubuhkan untuk menilai, menimbang dan memperakukan keputusan pemeriksaan tesis/disertasi dan peperiksaan lisan pelajar. Jawatankuasa ini hendaklah dianggotai oleh:

a) Seorang Pengerusi yang terdiri daripada;

   (i) Seorang Profesor; atau

   (ii) Profesor Madya Universiti yang dilantik oleh Naib Canselor;

b) Dekan/Pengarah atau wakilnya;

c) Pemeriksa Dalam; dan/atau

d) Pemeriksa Luar (jika berkenaan)

Mesyuarat Senat ke 422 bertarikh 25 Mei 2016 menetapkan Profesor Madya yang dilantik sebagai Pengerusi Peperiksaan Lisan/Disertasi perlu memenuhi syarat berikut:

a) pernah menyelia sekurang-kurangnya dua (2) orang pelajar kedoktoran dengan jayanya; dan

b) pernah dilantik sebagai Pemeriksa Luar oleh universiti lain, selain dari UKM.

Pihak Fakulti/Institut boleh melantik seorang pembantu pengerusi yang bertanggungjawab untuk mencatat hasil perbincangan dan pindaan yang perlu dibuat oleh pelajar. Pembantu pengerusi tidak termasuk sebagai ahli jawatankuasa dan hanya boleh turut hadir sebagai pencatat. Pembantu pengerusi perlu dilantik dari kalangan pensyarah muda Fakulti/Institut.

Pihak Fakulti/Institut adalah bertanggungjawab untuk memastikan bahawa semua ahli Jawatankuasa sedar akan peranan khusus mereka tanpa konflik kepentingan peribadi. Peranan/tugas setiap ahli Jawatankuasa Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi adalah seperti berikut:

a) Pengerusi – Sebagai moderator untuk memastikan satu keputusan terbaik dan tepat dapat dicapai sekiranya berlaku percanggahan keputusan/pendapat tanpa mempengaruhi keputusan panel pemeriksa. Sekiranya Pembantu Pengerusi tidak dilantik, maka Pengerusi perlu mencatatkan hasil perbincangan dan pindaan yang perlu dibuat oleh pelajar. Pengerusi merupakan seorang ahli boleh mengundi.

b) Dekan/Pengarah atau wakilnya – Sebagai wakil Fakulti/Institut yang akan memperakukan keputusan Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam. Perlu bersikap adil, telus, saksama dan berintegriti di samping tidak mengganggu kelancaran proses peperiksaan lisan pelajar.Dekan/Pengarah atau wakilnya merupakan seorang ahli boleh mengundi.

c) Pemeriksa Dalam – Menilai, memeriksa dan menguji pelajar terhadap tesis dan pembentangan lisan yang diberikan berkaitan projek penyelidikan pelajar.

d) Pemeriksa Luar (jika berkenaan) – Menilai, memeriksa dan menguji pelajar terhadap tesis dan pembentangan lisan yang diberikan berkaitan projek penyelidikan pelajar.

Penyelia seseorang pelajar tidak termasuk sebagai ahli jawatankuasa dan hanya boleh turut hadir sebagai pemerhati dalam sesi peperiksaan lisan pelajarnya. Penyelia adalah digalakkan untuk hadir ke peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajarnya. Antara peranan Penyelia ialah mencatat/mengambil perhatian terhadap komen/cadangan Pemeriksa Luar/Dalam dan seterusnya memastikan pelajar seliaannya membuat pembetulan/penambahbaikan seperti yang dipersetujui oleh Jawatankuasa. Penyelia tidak dibenarkan bersuara atau memberikan pandangan kecuali jika diminta berbuat demikian oleh jawatankuasa.

3.2.3 Penjadualan Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi

Apabila laporan pemeriksaan tesis telah diterima, pihak Fakulti/Institut dikehendaki untuk menjadualkan peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar dengan kadar segera. Menurut objektif kualiti nombor 13 SPK MS ISO 9001:2008 PPPS, peperiksaan lisan perlu diadakan dalam tempoh sebulan selepas laporan peperiksaan tesis/disertasi diterima.

Setelah penetapan penjadualan peperiksaan lisan tesis/disertasi dilakukan, pihak Fakulti/Institut perlu memberikan pemakluman secara bertulis kepada ahli Jawatankuasa dan pelajar selewat-lewatnya satu (1) minggu dari tarikh peperiksaan yang telah ditetapkan. Sebagai peringatan penting, laporan Pemeriksa Luar/Dalam tidak boleh diedarkan awal bersama-sama surat panggilan mesyuarat Jawatankuasa Peperiksaan Lisan.

Keputusan dan laporan Pemeriksa Luar/Dalam adalah dokumen RAHSIA dan berstatus SULIT. Sehubungan dengan itu, ianya tidak boleh didedahkan kepada pelajar mahupun Penyelia sebelum peperiksaan lisan dijalankan. Ini kerana terdapat beberapa perkara yang mungkin akan diajukan oleh Pemeriksa Luar/Dalam kepada pelajar semasa sesi soal jawab peperiksaan lisan. Pelajar juga tidak boleh membincangkan kandungan tertentu peperiksaan lisan dengan mana-mana ahli Jawatankuasa terlebih dahulu sebelum peperiksaan lisan dijalankan.

Sekiranya peperiksaan lisan tesis/disertasi yang telah dijadualkan terpaksa ditangguhkan pada saat-saat akhir atas faktor yang tidak diduga, pihak Fakulti/Institut hendaklah membuat pemakluman dengan serta-merta melalui telefon dan diikuti dengan surat-menyurat berserta perincian tarikh baru peperiksaan lisan akan dijalankan.

3.2.4 Persiapan Keperluan Asas Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi

Akhir sekali, pihak Fakulti/Institut perlu menyediakan keperluan asas peperiksaan lisan seperti bilik mesyuarat, peralatan ICT dan jamuan. Pihak Fakulti/Institut juga perlu menghubungi ahli Jawatankuasa untuk mengesahkan kehadiran mereka di samping menempah tiket penerbangan dan penginapan Pemeriksa Luar (jika berkenaan). Peperiksaan Lisan juga boleh diadakan secara telesidang sekiranya dipersetujui oleh Pemeriksa Luar. Jawatankuasa perlu memastikan keperluan telesidang disediakan agar Peperiksaan Lisan berjalan lancar.

BAHAGIAN IV

PENGENDALIAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS/DISERTASI

4.1 PANDUAN UMUM KEPADA PELAJAR

Peperiksaan lisan tesis/disertasi terbahagi kepada dua (2) bahagian. Dalam bahagian pertama, pelajar dikehendaki memberikan ringkasan penyelidikan yang dijalankan, keputusan yang diperoleh, kesimpulan, dan sumbangan kepada bidang ilmu penyelidikan tersebut. Bahagian kedua pula merupakan sesi soal jawab oleh Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam.

Pembentangan lisan pelajar hendaklah tidak melebihi 20 minit. Pelajar dinasihatkan untuk mengatur dan membuat latihan supaya pembentangan lisan yang disampaikan adalah jelas dan mematuhi tempoh yang ditetapkan. Keutamaan pembentangan hendaklah diberikan kepada hasil kajian yang diperolehi dan sumbangan kepada bidang ilmu berkaitan. Oleh itu, pembentangan berkenaan kajian kepustakaan dan sejarah untuk menjelaskan mengapa kajian tersebut dijalankan perlu diminimumkan.

Dalam sesi soal jawab, soalan dan komen Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam adalah berdasarkan terutamanya kepada tesis dan pembentangan yang diberikan. Walau bagaimanapun, pelajar masih perlu memahami perkara-perkara lain berkaitan bidang penyelidikan dijalankan yang mana akan turut diuji oleh pemeriksa. Soalan yang diajukan oleh pemeriksa hendaklah dijawab dengan ringkas dan jelas, melainkan jika terdapat permintaan untuk menghuraikan jawapan yang diberikan.

Selaras dengan Peraturan 55(3) Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015, pelajar adalah dilarang untuk menghubungi atau mengacau ganggu atau mengancam Pemeriksa Luar/Dalam berhubung dengan penilaian tesis/disertasinya. Pelajar yang ingkar terhadap perkara ini boleh dikenakan tindakan tatatertib oleh pihak Universiti yang mana boleh mengakibatkan pelajar diberhentikan daripada pengajian. Pelajar hanya akan menerima laporan Pemeriksa selepas peperiksaan lisan selesai dijalankan.

4.2 TUGAS DAN TANGGUNGJAWAB PENGERUSI PEPERIKSAAN LISAN TESIS/DISERTASI

Pengerusi adalah dipilih dalam kalangan Profesor atau Profesor Madya Universiti yang dilantik oleh Naib Canselor seperti yang dinyatakan dalam Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015.

Tanggungjawab utama pengerusi adalah sebagai moderator untuk mengendalikan peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar siswazah tanpa mempengaruhi keputusan panel pemeriksa bagi memastikan satu keputusan terbaik, tepat dan adil dapat dicapai. Pengerusi perlu memastikan bahawa sesi soal jawab, perbincangan, pertukaran pendapat dan sebagainya dijalankan dalam suasana yang produktif, harmoni dan saling menghormati. Sekiranya Pembantu Pengerusi tidak dilantik, maka Pengerusi perlu mencatatkan hasil perbincangan dan pindaan yang perlu dibuat oleh pelajar. Pengerusi juga merupakansalah seorang ahli mengundi dalam menentukan keputusan Jawatankuasa hanya sekiranya terdapat keputusan seri.

Bertugas sebagai Pengerusi Jawatankuasa Peperiksaan Lisan merupakan suatu tugas akademik yang memberikan pengalaman yang sangat bermakna. Sehubungan itu, seseorang Profesor atau Profesor Madya yang dilantik hendaklah memberikan kerjasama yang baik terhadap permintaan Fakulti/Institut untuk mempengerusikan suatu peperiksaan lisan tesis/disertasi.

Pengerusi akan mengendalikan peperiksaan lisan yang terbahagi kepada empat (4) peringkat seperti berikut :

a) Sesi Perbincangan Tertutup ;
b) Sesi Pembentangan Terbuka atau sesi perbentangan terbuka bersama pihak luar;
c) Sesi Membuat Keputusan; dan
d) Sesi Pengumuman Keputusan.

4.2.1 Sesi Perbincangan Tertutup

Sesi Perbincangan Tertutup adalah suatu sesi yang wajib dilakukan sebelum peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar dimulakan. Terlebih dahulu, pengerusi dengan bantuan urusetia akan meminta Pemeriksa Dalam dan/atau Pemeriksa Luar, Dekan /Pengarah atau wakil, untuk masuk ke dalam bilik peperiksaan lisan. Pada ketika ini, pelajar dikehendaki menunggu di luar bilik peperiksaan lisan sehingga dipanggil untuk

Sesi Pembentangan Terbuka tetapi Penyelia dibenarkan masuk untuk memberikan sedikit latar belakang diri dan penyelidikan pelajar seliaannya.

Pengerusi akan memulakan sesi dengan memperkenalkan diri dan ahli Jawatankuasa Peperiksaan Lisan. Seterusnya Pengerusi akan meminta Penyelia untuk memberikan sedikit latar belakang diri dan penyelidikan pelajar seliaannya. Seterusnya, Pengerusi dengan bantuan urusetia akan meminta Penyelia untuk meninggalkan bilik peperiksaan lisan bagi memberi laluan kepada ahli Jawatankuasa Peperiksaan Lisan membuat perbincangan awal.

Pengerusi akan meminta Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam untuk memberikan ringkasan berkaitan tesis/disertasi pelajar serta keputusan awal yang diberikan berdasarkan tesis/disertasi yang telah dibaca dan diperiksa sebelum peperiksaan lisan bermula. Pengerusi juga akan memaklumkan Pemeriksa Luar/Dalam untuk bertanyakan soalan kepada pelajar semasa sesi pembentangan terbuka berjalan. Sekiranya salah seorang daripada Pemeriksa Luar/Dalam tidak hadir, Pengerusi akan meminta Dekan/Pengarah atau wakil, untuk bertanyakan soalan bagi pihak Pemeriksa Luar/Dalam yang tidak hadir (berdasarkan laporan pemeriksaan tesis yang telah diserahkan).

Carta alir proses kerja Sesi Perbincangan Tertutup ditunjukkan dalam Rajah 4.1.

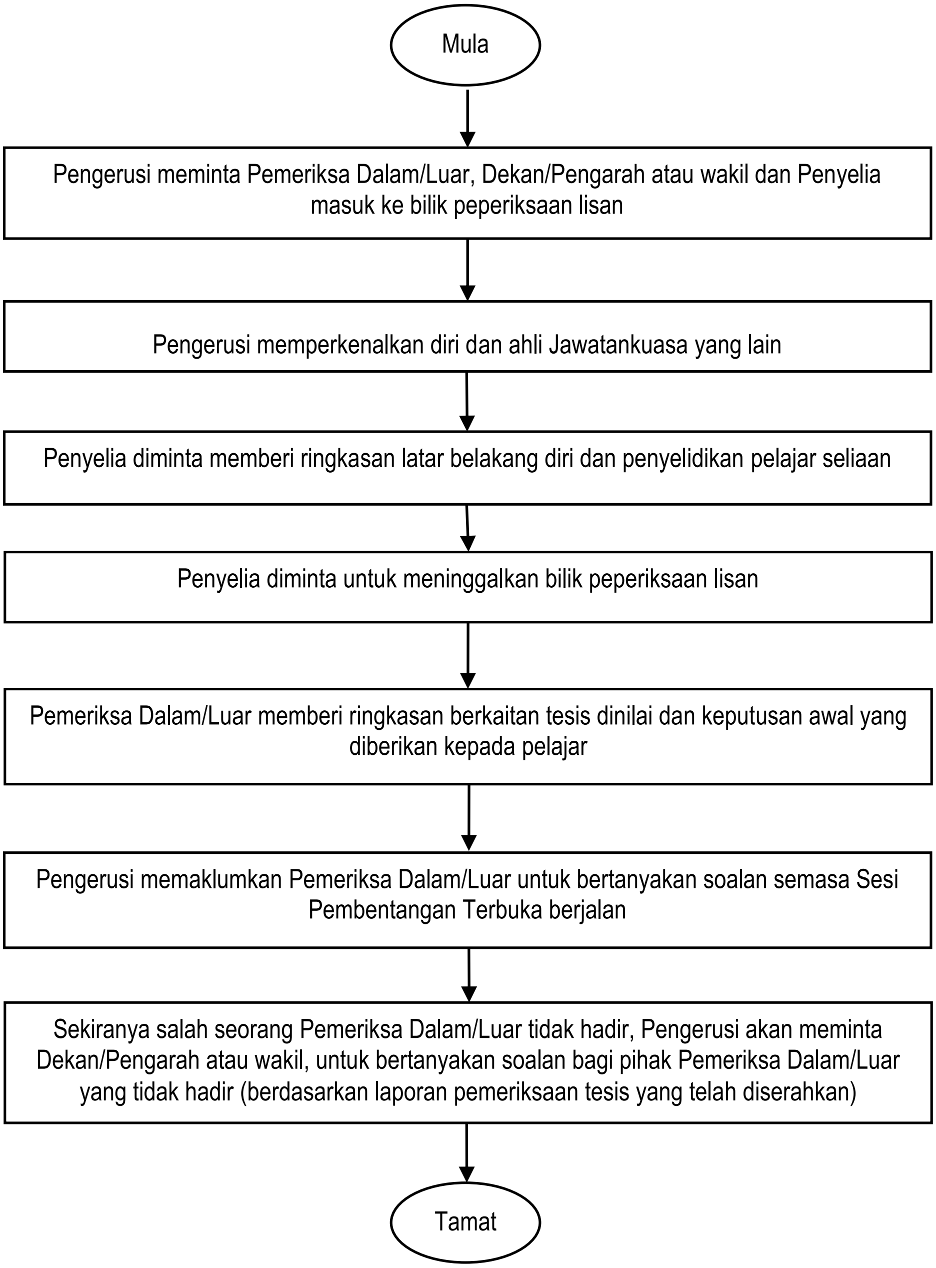

Rajah 4.1 Carta alir proses kerja Sesi Perbincangan Tertutup

4.2.2 Sesi Pembentangan Terbuka

Pengerusi dengan bantuan urus setia akan meminta Penyelia dan pelajar untuk masuk ke dalam bilik peperiksaan lisan. Setelah Penyelia dan pelajar mengambil tempat, Pengerusi akan memperkenalkan ahli Jawatankuasa Peperiksaan Lisan, seterusnya menyatakan tujuan mesyuarat diadakan. Begitu juga dengan pelajar, turut diberikan ruang untuk memberikan sepatah dua kata berkenaan pengajian dan penyelidikannya sebelum peperiksaan lisan dimulakan.

Pengerusi akan menerangkan perjalanan dan tempoh masa peperiksaan lisan kepada pelajar dan ahli Jawatankuasa. Tempoh masa yang diberikan kepada pelajar untuk pembentangan lisan adalah selama 20 minit manakala tempoh masa yang diberikan kepada ahli Jawatankuasa untuk sesi soal jawab adalah antara 60 hingga 90 minit. Penyelia akan diingatkan agar tidak membantu pelajar, sama ada dengan menjawab soalan, membuat ulasan atau turut bertanya soalan, kecuali jika diminta oleh Jawatankuasa.

Pengerusi hendaklah memastikan suasana peperiksaan lisan berjalan lancar dalam suasana harmoni. Pengerusi juga perlu memastikan setiap ahli Jawatankuasa berpeluang untuk mengemukakan soalan kepada pelajar, di mana hanya soalan-soalan yang relevan sahaja dikemukakan.

Setelah sesi pembentangan terbuka tamat, Pengerusi dengan bantuan urus setia akan meminta Penyelia dan pelajar untuk meninggalkan bilik peperiksaan lisan bagi memberi laluan kepada Ahli Jawatankuasa berbincang dan membuat keputusan.Penyelia dan pelajar akan dipanggil semula oleh urusetia untuk dimaklumkan keputusan.

Carta alir proses kerja Sesi Pembentangan Terbuka ditunjukkan dalam Rajah 4.2.

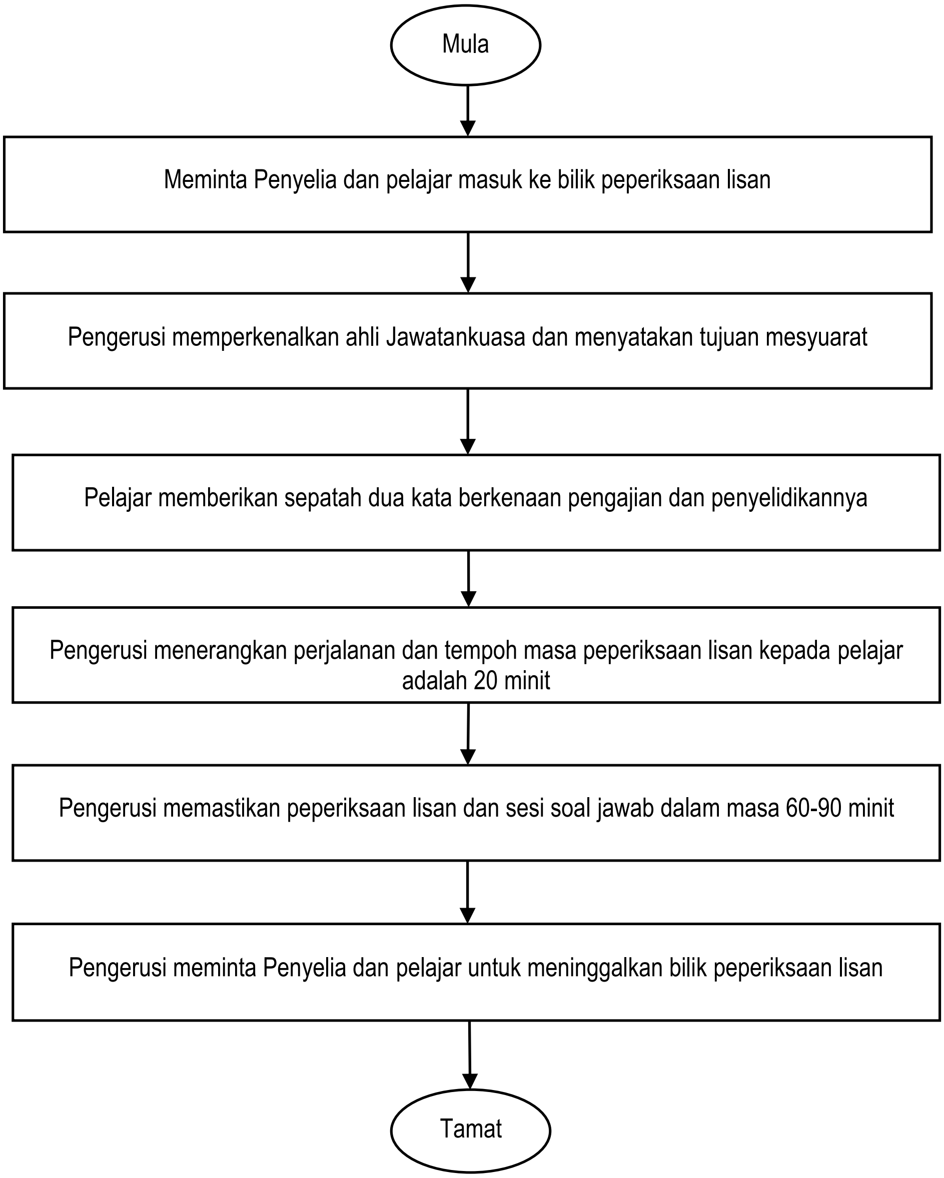

Rajah 4.2 Carta alir proses kerja Sesi Pembentangan Terbuka

4.2.3 Sesi Pembentangan Terbuka bersama Pihak Luar

Sesi Pembentangan Terbuka bersama Pihak Luar adalah sesi yang turut sama dihadiri oleh pihak luar yang telah dikenal pasti dan dijemput oleh pihak fakulti/institut selain daripada ahli Jawatankuasa yang ditetapkan dalam perkara 3.2.2.Pihak luar tersebut yang dipilih untuk menghadiri sesi pembentangan pelajar perlulah berkaitan dengan bidang penyelidikan pelajar.

Pengerusi akan memperkenalkan ahli Jawatankuasa Peperiksaan Lisan, seterusnya menyatakan tujuan mesyuarat diadakan. Begitu juga dengan pelajar, turut diberikan ruang untuk memberikan sepatah dua kata berkenaan pengajian dan penyelidikannya sebelum peperiksaan lisan dimulakan. Pengerusi juga akan menerangkan perjalanan dan tempoh masa Peperiksaan Lisan kepada pelajar, Ahli Jawatankuasa dan pihak luar yang dijemput.

Sesi dimulakan dengan Pembentangan lisan oleh pelajar.Setelah selesai sesi pembentangan oleh pelajar, sesi soal jawab dimulakan. Pengerusi boleh meminta pihak luar bertanya soalan sekiranya ada. Soalan yang dikemukakan oleh pihak luar tidak akan mempengaruhi keputusan yang akan dibuat oleh Jawatankuasa Peperiksaan Lisan.

Setelah sesi soal jawab tamat, Pengerusi dengan bantuan urusetiaakan memintapihak luar yang hadir untuk meninggalkan bilik peperiksaan lisan bagi memberi laluan kepada sesi soal jawab bersama pemeriksa. Tempoh masa yang diberikan kepada ahli Jawatankuasa untuk sesi soal jawab adalah antara 60 hingga 90 minit. Penyelia akan diingatkan agar tidak membantu pelajar, sama ada dengan menjawab soalan, membuat ulasan atau turut bertanya soalan, kecuali jika diminta oleh Jawatankuasa.

Setelah selesai sesi soal jawab bersama pemeriksa Pengerusi dengan bantuan urus setia akan meminta Penyelia dan pelajar untuk meninggalkan bilik peperiksaan lisan bagi memberi laluan kepada Ahli Jawatankuasa berbincang dan membuat keputusan.Penyelia dan pelajar akan dipanggil semula oleh urusetia untuk dimaklumkan keputusan.

Carta alir proses kerja Sesi Pembentangan Terbuka bersama pihak luar ditunjukkan dalam Rajah 4.3. Walau bagaimana pun, Fakulti/Institut boleh memilih kaedah pelaksanaan Sesi Pembentangan Terbuka bersama Pihak Luar mengikut kesesuaian.

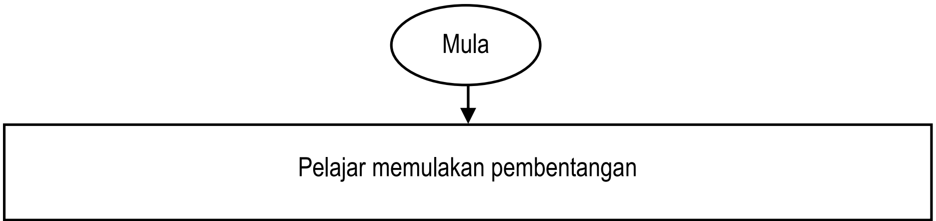

Rajah 4.3 Carta alir proses kerja Sesi Pembentangan Terbuka bersama Pihak Luar

4.2.4 Sesi Membuat Keputusan

Selepas selesai Sesi Pembentangan Terbuka, Pengerusi akan membincangkan keputusan akhir peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar bersama Ahli Jawatankuasa tanpa kehadiran Penyelia dan pelajar. Jawatankuasa dikehendaki membuat keputusan berasaskan tiga (3) perkara seperti berikut:

a) Keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar;
b) Pencapaian hasil pembelajaran pelajar mengikut tahap kelayakan berdasarkan Kerangka Kelayakan Malaysia;
c) Tahap tesis pelajar.

a) Keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar

Terlebih dahulu, Pemeriksa Luar/Dalam perlu memutuskan sama ada pelajar lulus atau tidak. Dalam menentukan perkara ini, Pemeriksa Luar/Dalam perlu mempertimbangkan tesis, laporan pemeriksaan tesis, dan prestasi pelajar semasa peperiksaan lisan tesis/disertasi.Pemeriksa Luar/Dalam boleh sama ada kekal dengan keputusan awal yang telah diberikan atau membuat perubahan kepada suatu keputusan yang lain. Sekiranya Pemeriksa Luar/Dalam ingin mengubah keputusan akhir pelajar kepada suatu keputusan yang lebih rendah, perkara ini perlulah mendapat persetujuan Jawatankuasa Peperiksaan Lisan berkenaan.

Adalah sangat penting untuk Pemeriksa Luar/Dalam mencapai kata sepakat mengenai keputusan peperiksaan lisan pelajar, tidak kira sama ada keputusan pelajar lulus atau gagal. Sekiranya keputusan muktamad tidak dapat dicapai, Pengerusi dan ahli Jawatankuasa yang lain akan melakukan pengundian bagi mencapai keputusan muktamad.

Pelajar boleh diberikan taraf lulus walaupun terdapat perubahan atau pembetulan yang perlu dilakukan kepada tesis/disertasi. Apabila Jawatankuasa memutuskan pelajar lulus tetapi tertakluk kepada pembetulan, Pengerusi dan Jawatankuasa perlu menetapkan individu yang akan bertanggungjawab untuk memastikan pelajar melakukan pembetulan seperti yang dicadangkan dan tempoh masa yang diberikan untuk pelajar melakukan pembetulan. Panduan perakuan, tempoh pembetulan, dan pihak yang bertanggungjawab untuk menyemak dan memperakukan pembetulan yang telah dibuat oleh pelajar ditunjukkan dalam Jadual 4.1 bagi peperiksaan lisan pertama kali dan Jadual 4.2 bagi peperiksaan lisan ulangan.

Jadual 4.1 Panduan perakuan, tempoh pembetulan, dan pihak bertanggungjawab menyemak dan memperakukan pembetulan telah dibuat oleh pelajar (peperiksaan lisan pertama kali)

Perakuan	**Garis Panduan Perakuan**	**Tempoh Pembetulan (TP)**	**Semakan/ Perakuan**
Lulus dan layak dianugerahkan ijazah	• Tiada pembetulan/masalah dan hanya memerlukan sedikit suntingan teks, format jadual/rajah, tatabahasa dan ejaan.	TP ≤ 1 Bulan	Semakan dan perakuan Penyelia sahaja
Lulus dan layak dianugerahkan ijazah tertakluk kepada pembetulan minor	• Memerlukan sedikit suntingan teks, format jadual/rajah, tatabahasa dan ejaan. • Memerlukan hanya sedikit maklumat tambahan. • Hanya memerlukan penjelasan berhubung beberapa bahagian kecil dalam teks. • Tidak memerlukan ujikaji tambahan, pengumpulan data baru, atau penulisan semula yang banyak.	1 Bulan < TP ≤ 3 Bulan	Semakan Penyelia dan perakuan Pemeriksa Dalam
Lulus dan layak dianugerahkan ijazah tertakluk kepada pembetulan major	• Memerlukan sedikit ujikaji tambahan, pengumpulan data baru, atau penulisan semula yang banyak. • Tidak memerlukan banyak perubahan pada kesimpulan apabila ditulis semula.	3 Bulan < TP ≤ 9 Bulan	Semakan Penyelia dan perakuan Pemeriksa Dalam dan/atau Pemeriksa Luar

bersambung…

...sambungan

Menangguhkan keputusan untuk Pemeriksaan Semula	• Mempunyai kelemahan yang besar dan mempunyai kesan ke atas kesimpulan dalam tesis. • Mempunyai kelemahan yang hanya boleh dibaiki jika kerja-kerja tambahan dibuat bagi menambahbaik tesis untuk pemeriksaan semula. • Memerlukan kerja eksperimen tambahan, analisis statistik tambahan, penulisan semula banyak bahagian dalam tesis dan perkembangan tinjauan bacaan.	9 Bulan < TP ≤ 12 Bulan	Peperiksaan semula dan diperakuan oleh Jawatankuasa
Gagal dan tidak layak dianugerahkan ijazah	• Mempunyai kelemahan yang ketara sehingga kerja-kerja tambahan atau pembetulan tidak dapat meningkatkan tahap tesis kepada piawaian yang ditetapkan; atau • Mempunyai kelemahan yang tidak dapat diperbaiki seperti metodologi penyelidikan yang tersasar; atau • Mempunyai data kajian yang tidak mencukupi; atau • Mengandungi fakta yang salah; atau • Melakukan pemalsuan data atau salah laku penyelidikan; atau Mempunyai kerja atau teks yang diplagiat.	-	-

Jadual 4.2 Panduan perakuan, tempoh pembetulan, dan pihak bertanggungjawab menyemak dan memperakukan pembetulan telah dibuat oleh pelajar (peperiksaan lisan ulangan)

Perakuan	**Garis Panduan Perakuan**	**Tempoh Pembetulan (TP)**	**Semakan/ Perakuan**
Lulus dan layak dianugerahkan ijazah	• Tiada pembetulan/masalah dan hanya memerlukan sedikit suntingan teks, format jadual/rajah, tatabahasa dan ejaan.	TP ≤ 1 Bulan	Semakan dan perakuan Penyelia sahaja
Lulus dan layak dianugerahkan ijazah tertakluk kepada pembetulan minor	• Memerlukan sedikit suntingan teks, format jadual/rajah, tatabahasa dan ejaan. • Memerlukan hanya sedikit maklumat tambahan. • Hanya memerlukan penjelasan berhubung beberapa bahagian kecil dalam teks. • Tidak memerlukan ujikaji tambahan, pengumpulan data baru, atau penulisan semula yang banyak.	1 Bulan < TP ≤ 3 Bulan	Semakan Penyelia dan perakuan Pemeriksa Dalam
Gagal dan tidak layak dianugerahkan ijazah	• Memerlukan ujikaji tambahan, pengumpulan data baru, atau penulisan semula yang banyak.	-	-

b) Pencapaian hasil pembelajaran pelajar

Setelah keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi pelajar diputuskan, Jawatankuasa dikehendaki untuk menilai pencapaian hasil pembelajaran pelajar mengikut tahap kelayakan berdasarkan Standard Program Pengajian Siswazah Secara Penyelidikan, MQA. Pelajar seharusnya perlu mencapai sekurang-kurangnya tahap "Memuaskan" bagi setiap kriteria hasil pembelajaran untuk layak dianugerahkan ijazah Sarjana/Kedoktoran.Contoh hasil pembelajaran bagi tahap Sarjana adalah seperti Jadual 4.3, manakala contoh hasil pembelajaran bagi tahap Kedoktoran pula adalah seperti Jadual 4.4. Walau bagaimanapun pihak fakulti/institut boleh menyesuaikan hasil pembelajaran ini mengikut keperluan fakulti/institut masing-masing.

Jadual 4.3Contoh hasil pembelajaran bagi tahap Sarjana

Hasil Pembelajaran	**Pencapaian (Tandakan √)**		
	Memuaskan	**Baik**	**Cemerlang**
Pada akhir program ini, pelajar berkebolehan:			
1. Menunjukkan penguasaan ilmu pengetahuan dalam bidang berkaitan.	☐	☐	☐
2. Mengaplikasikan pengetahuan secara amali di bidang yang berkaitan.	☐	☐	☐
3. Mengaitkan idea untuk isu-isukemasyarakatan dalam bidang berkaitan.	☐	☐	☐
4. Menjalankan penyelidikan dengan penyeliaan yang minimum dan mematuhi kod amalan yang sah, beretika dan profesional.	☐	☐	☐
5. Menunjukkan kualiti dalam kepimpinan melalui cara berkomunikasi dan cara bekerja yang lebih berkesan dengan rakan sekerja dan pihak berkepentingan.	☐	☐	☐
6. Memberikan penyelesaian terhadap masalah dengan menggunakan kemahiran saintifik dan pemikiran secara kritikal.	☐	☐	☐
7. Menguruskan maklumat untuk tujuan pembelajaran sepanjang hayat.	☐	☐	☐

Jadual 4.4 Contoh hasil pembelajaran bagi tahap Kedoktoran

Hasil Pembelajaran	Pencapaian (Tandakan √)		
	Memuaskan	Baik	Cemerlang
Pada akhir program ini, pelajar berkebolehan:			
1. Mensintesiskan pengetahuan danmenyumbangkepadapenyelidikan asaldanmampumeluaskan sempadanilmudalam bidang berkaitan.	☐	☐	☐
2. Menyesuaikan kemahiran praktikalyang adadengan menghasilkan idea-idea yang inovatifdalam bidang berkaitan.	☐	☐	☐
3. Memberikan'nasihat pakar'kepada masyarakatdalam bidangyang berkaitan.	☐	☐	☐
4. Menjalankan penyelidikan secara bebasdengan mematuhi peraturan, etika dan kod amalan professional.	☐	☐	☐
5. Menunjukkan kualiti kepimpinan melalui cara berkomunikasi dan cara bekerjayang lebih berkesan dengan rakan sekerja dan pihak berkepentingan.	☐	☐	☐
6. Menilai masalahdalam bidang berkaitan secarakritis denganmenggunakan kemahiransaintifik.	☐	☐	☐
7. Menguruskan maklumat untuk tujuan pembelajaran sepanjang hayat.	☐	☐	☐

c) Tahap Tesis Pelajar

Akhir sekali, Jawatankuasa perlu menilai tahap tesis pelajar, sama ada bertaraf Cemerlang atau tidak. Keputusan untuk memberikan status cemerlang adalah keputusan Jawatankuasa Peperiksaan Lisan, selepas peperiksaan lisan dijalankan.Tesis bertaraf Cemerlang hanya layak dipertimbangkan kepada pelajar yang memenuhi semua kriteria berikut:

(i) Mendapat laporan daripada kedua – dua Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam yang memperakukan bahawa tesis berkenaan mencapai tahap cemerlang;

(ii) Memenuhi syarat penerbitan minimum yang ditetapkan oleh program yang berkenaan;

(iii) Pelajar perlu menyiapkan dan menyerahkan tesis/disertasi dalam tempoh berikut :

- Kedoktoran – 8 semester bagi pelajar sepenuh masa, 10 semester bagi pelajar separuh masa;
- Sarjana (mod penyelidikan) – 6 semester bagi pelajar sepenuh masa, 8 semester bagi pelajar separuh masa

(iv) Pelajar dapat membentangkan hasil kajian dengan baik semasa peperiksaan lisan dijalankan

Kriteria Tesis Cemerlang seperti digariskan di atas, telah diluluskan dalam Mesyuarat Senat Ke-436, bertarikh 21 Ogos 2017.

4.2.5 Sesi Pengumuman Keputusan

Sebelum pengumuman keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi dilakukan, Pengerusi perlu mencatatkan keputusan pelajar pada borang Perakuan Mesyuarat Jawatankuasa Pemeriksa Siswazah dan Peperiksaan Lisan (UKM/PPPS/C/P05/AK08/08). Seterusnya Pengerusi perlu menandatangani borang tersebut bersama-sama ahli Jawatankuasa yang lain.

Pengerusi dengan bantuan urus setia akan memanggil Penyelia dan pelajar untuk masuk semula ke dalam bilik peperiksaan lisan tesis/disertasi untuk tujuan pengumuman keputusan. Setelah Penyelia dan pelajar mengambil tempat, Pengerusi

akan memaklumkan keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi kepada pelajar termasuk tempoh pembetulan diberikan (jika berkenaan) dan individu bertanggungjawab menyemak pembetulan dilakukan (jika berkenaan).

Pelajar akan diingatkan untuk menyerahkan tesis/disertasi yang telah dibuat pembetulan mengikut tempoh yang ditetapkan bagi mengelakkan pelajardiberikan status gagal kerana tidak dapat menyerahkan tesis yang dibuat pembetulan dalam tempoh yang ditetapkan. Pengerusi seterusnya akan meminta Setiausaha peperiksaan lisan tesis/disertasi (Penolong Pendaftar) untuk menyerahkan laporan Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam kepada pelajar untuk rujukan pembetulan tesis/disertasi. Setiausaha Peperiksaan Lisan perlu menyediakan minit mesyuarat Jawatankuasa Peperiksaan Lisan yang turut merangkumi catatan daripada Pengerusi. Pengerusi juga perlu mengisi Borang Penilaian Pemeriksa Luar.

Proses kerja Sesi Membuat Keputusan yang dinyatakan dalam perkara 4.2.4 dan Sesi Pengumuman Keputusan yang dinyatakan dalam perkara 4.2.5diringkaskan seperti Rajah 4.4

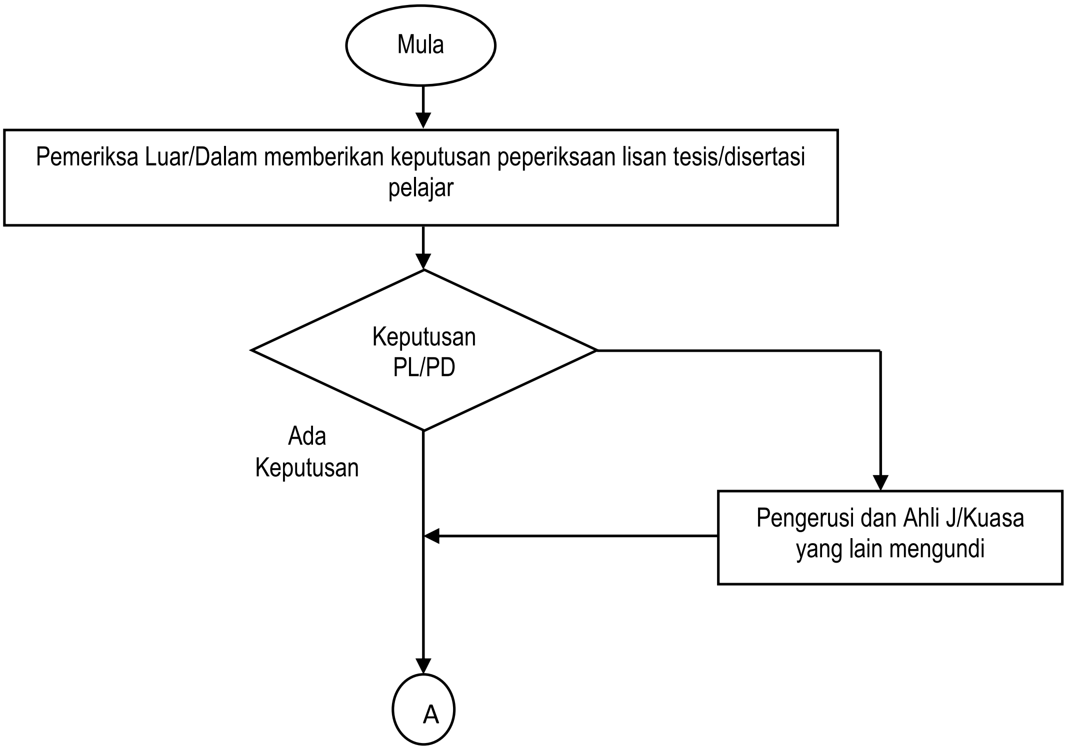

bersambung…

…sambungan

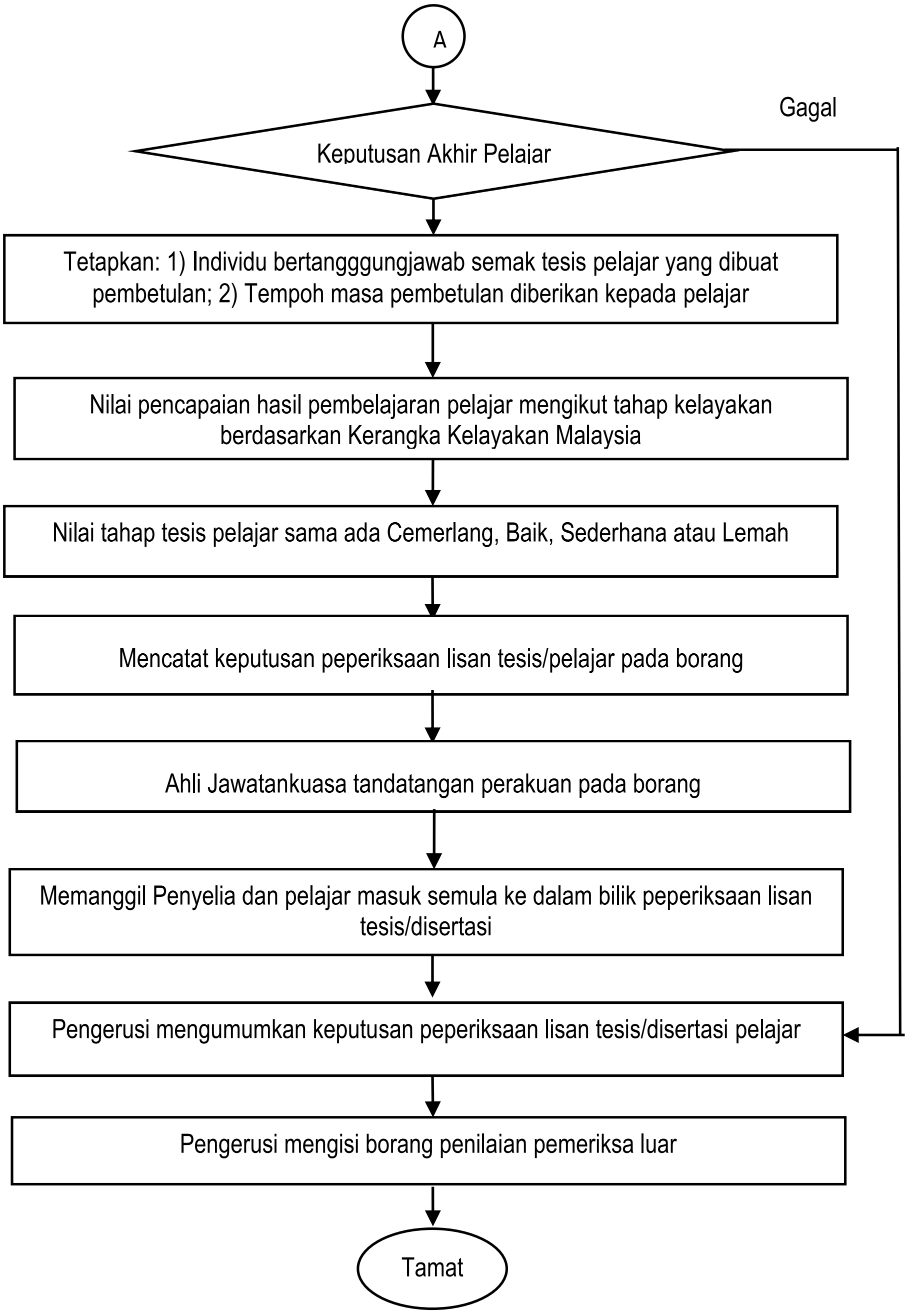

Rajah 4.4Carta alir proses kerja Sesi Membuat Keputusan danSesi Pengumuman Keputusan peperiksaan lisan tesis/disertasi

4.2.6 Penyerahan tesis/disertasi

Pelajar perlu menyerahkan tesis/disertasi yang telah dibuat pembetulan kepada Fakulti/Institut dalam tempoh yang ditetapkan oleh Jawatankuasa Peperiksaan Lisan. Pihak Fakulti/Institut bertanggungjawab untuk menyerahkan satu (1) salinan tesis/disertasi kepada pihak Perpustakaan Tun Seri Lanang.

BAHAGIAN V

RAYUAN SEMAK SEMULA KEPUTUSAN PEPERIKSAAN LISAN

5.1 PENGENALAN

Seorang pelajar yang mengikuti pengajian di bawah mod penyelidikan dan mod campuran (mod kerja kursus dan penyelidikan) boleh membuat rayuan terhadap keputusan penilaian peperiksaan lisan. Permohonan rayuan hendaklah dikemukakan secara bertulis kepada Dekan/Pengarah dalam tempoh empat (4) minggu selepas surat keputusan peperiksaan rasmi dikeluarkan.

Setiap rayuan hendaklah menyatakan alasan munasabah untuk semakan semula beserta bayaran pemprosesan yang ditetapkan dan bayaran ini tidak boleh dituntut balik. Bagi kes ini, rayuan hanya boleh dibuat untuk kes gagal peperiksaan lisan sahaja.

Setiap keputusan yang dibuat oleh Jawatankuasa Semakan Rayuan Keputusan Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi adalah muktamad dan sebarang rayuan selanjutnya tidak akan dipertimbangkan.

5.2 PELANTIKAN JAWATANKUASA SEMAKAN RAYUAN KEPUTUSAN PEPERIKSAAN LISAN TESIS/ DISERTASI

5.2.1 Menubuhkan Jawatankuasa Semakan Rayuan Keputusan Peperiksaan Lisan Tesis/ Disertasi

Jawatankuasa Semakan Rayuan Keputusan Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi hendaklah bersifat bebas dan dilantik oleh Dekan Fakulti/Pengarah Institut. Menurut subperaturan 49(5) Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015, jawatankuasa ini terdiri daripada:

a) Seorang (1) Profesor sebagai Pengerusi;
b) Dua (2) orang Profesor atau Profesor Madya dalam bidang berkaitan;
c) Dua (2) orang ahli lain bertaraf Profesor atau Profesor Madya; dan
d) Penolong Pendaftar Fakulti/Institutsebagai urusetia.
*Jawatankuasa boleh menjemput Pengerusi Jawatankuasa Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi atau wakilnya untuk turut hadir

bagi mendapatkan latar belakang keputusan peperiksaan lisan pelajar.

5.2.2 Sesi Membuat Keputusan

Jawatankuasa Semakan Rayuan Keputusan Peperiksaan Lisan Tesis/Disertasi perlu berbincang dan membuat keputusan sama ada:

a) menolak rayuan; atau

b) menerima rayuan dan mencadangkan penubuhan Jawatankuasa Khas Peperiksaan Lisan yang baharu untuk penilaian semula tesis/disertasi pelajar.

Keputusan jawatankuasa ini perlu disahkan di peringkat Fakulti/Institut sebelum dibawa ke Senat. Selepas kelulusan Senat diperolehi, pihak Fakulti/Institut perlu memaklumkan kepada pelajar mengenai keputusan rayuan tersebut. Setiap keputusan yang dibuat oleh Fakulti/Institut adalah muktamad dan sebarang rayuan selanjutnya tidak akan dipertimbangkan.

Carta alir proses rayuan semak semula keputusan peperiksaan lisan adalah seperti dalam Rajah 5.1.

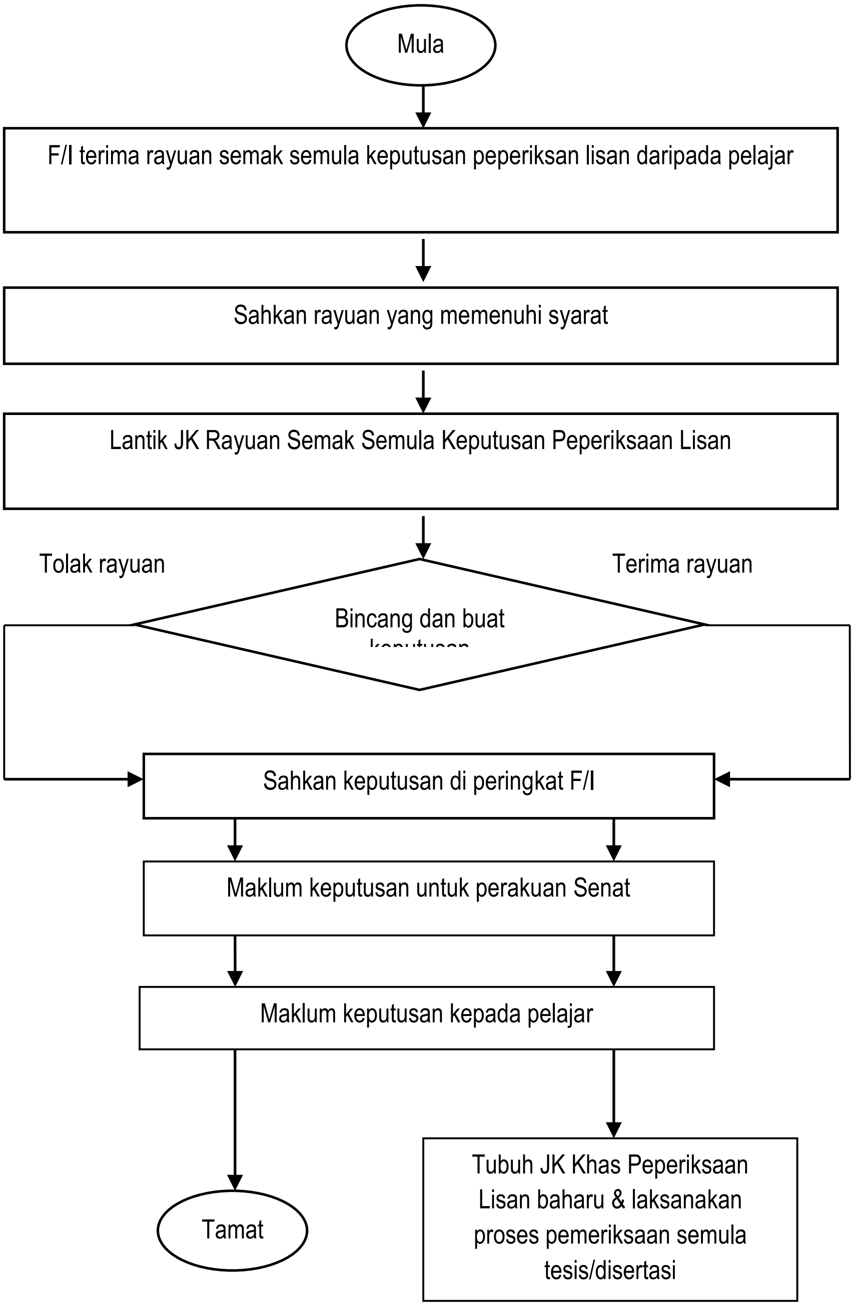

Rajah 5.1 Carta alir proses rayuan semak semula keputusan peperiksaan lisan

BAHAGIAN VI

PENGENDALIAN ADUAN KES PLAGIARISME

6.1 PENGENALAN

Universiti menetapkan bahawa plagiarisme adalah kes kesalahan tatatertib dan pelanggaran etika akademik yang serius dan menjejaskan integriti Universiti. Hal ini dinyatakan dengan jelas dalam Akta Universiti dan Kolej Universiti (Pindaan) 2009 – Kaedah-kaedah Universiti Kebangsaan Malaysia (Tatatertib Pelajar-Pelajar) 1999 dan Dasar Etika dan Integriti Penerbitan dan Penulisan UKM yang telah diluluskan oleh Mesyuarat Lembaga Pengarah Universiti Bil. 5/2011 bertarikh 2 Jun 2011. Secara umum, takrifan plagiarisme adalah seperti termaktub dalam Akta Universiti dan Kolej Universiti (Pindaan) 2009 – Kaedah-kaedah Universiti Kebangsaan Malaysia (Tatatertib Pelajar-Pelajar) 1999 danDasar Etika dan Integriti Penerbitan dan Penulisan UKM.Secara khusus larangan memplagiat telah digariskan untuk pelajar UKM yang termaktub dalam dokumen Akta Universiti dan Kolej Universiti (Pindaan) 2009 – Kaedah-kaedah Universiti Kebangsaan Malaysia (Tatatertib Pelajar-Pelajar) 1999.

6.2 PROSEDUR BERURUSAN DENGAN KES PLAGIARISME

Dalam kes di mana tesis pelajar disyaki ada unsur plagiarisme atau dikesan mengandungi unsur plagiarisme, maka tindakan berikut adalah diperlukan:

a) Pemeriksa atau orang yang mengesyaki perlu menyertakan bukti bahawa pelajar telah memplagiat, atau disyaki memplagiat.

b) Satu laporan bertulis yang memperincikan buktinya mestilah disampaikan kepada Dekan/Pengarah menggunakan Borang Aduan Plagiarisme bagi Siswazah (Lampiran B).

c) Peperiksaan Lisan pelajar ditangguhkan sehingga keputusan kes diperoleh secara rasmi.

6.2.1 Penubuhan Jawatankuasa Siasatan

Jawatankuasa Siasatanhendaklah bersifat bebas dan dilantik oleh Dekan Fakulti/Pengarah Institut. Keahlian Jawatankuasa Siasatan adalah seperti berikut :

a) Seorang Profesor atau Profesor Madya sebagai Pengerusi;
b) Dekan/Pengarah atau wakilnya;
c) Ketua Jabatan/Pengerusi Pusat Pengajian atau wakilnya;
d) Pensyarah di Fakulti/Institut dalam bidang berkaitan; dan
e) Penolong Pendaftar Fakulti/institut sebagai urusetia.

6.2.2 Penentuan Plagiarisme

a) Jawatankuasa Siasatanhendaklah meneliti aduan dan menyediakan laporan tahap plagiarisme sekiranya berlaku salah laku plagiarisme.

b) Tahap plagiarisme adalah seperti berikut:

   (i) **Hampir semua/keseluruhan kerja ditiru/diolah** daripada sumber yang lain (termasuk dari kerja pelajar itu sendiri) atau kerja adalah hasil dari pihak lain (dengan atau tanpa bayaran/ dengan atau tanpa kebenaran).

   (ii) **Sebahagian/Separuh kerja disalin daripada sumber yang lain** (termasuk dari kerja pelajar itu sendiri) atau dihasilkan oleh pihak lain (dengan atau tanpa bayaran/dengan atau tanpa kebenaran). Sebahagian kerja itu disalin/diringkaskan/diolah daripada sumber yang lain tanpa memberi rujukan yang betul.

   (iii) **Sebahagian kecil/minor** (misalnya beberapa ayat) disalin/ diolah, rujukan tidak tepat dan tidak dinyatakan dengan jelas.

c) Jawatankuasa Siasatan boleh menentukan tatacara mesyuaratnya sendiri dan mekanisme penentuan plagiarism termasuklah dengan bantuan apa-apa perisian berkaitan.

d) Jawatankuasa Siasatan boleh menjemput pelajar yang diadu untuk hadir bagi memberi penjelasan dan keterangan. Jawatankuasa hendaklah menjelaskan kepada pelajar tersebut tentang implikasi

keterangannya termasuklah dibawa ke Jawatankuasa Tatatertib Pelajar sekiranya didapati berlaku salah laku plagiarism.

6.2.3 Sesi Membuat Keputusan dan Jawatankuasa Tatatertib Pelajar

a) Sekiranya Jawatankuasa Siasatan mendapati pelajar yang diadu melakukan salah laku plagiarisme sebahagian kecil/minor seperti dalam perkara 6.2.2 (iii), maka pelajar hendaklah diberi amaran, peperiksaan lisan ditangguhkan dan pelajar dikehendaki menghantar semula tesis/disertasi setelah penambahan dibuat;

b) Sekiranya Jawatankuasa Siasatan mendapati pelajar yang diadu melakukan salah laku plagiarisme yang lebih serius seperti dalam perkara 6.2.2 (i) dan (ii), maka tindakan yang berikut perlu dilaksanakan:

(i) Pihak Fakulti/Institut hendaklah memulakan prosiding tatatertib ke atas pelajar itu menurut Kaedah-Kaedah Universiti Kebangsaan Malaysia (Tatatertib pelajar-pelajar) yang berkuatkuasa.

(ii) Keahlian Jawatankuasa Tatatertib Pelajar adalah seperti berikut:

(a) Timbalan Naib Canselor (Akademik dan Antarabangsa)* sebagai Pengerusi; dan
(b) 2 ahli dari wakil Senat

(iii) Pengerusi JawatankuasaSiasatanboleh dipanggil sebagai saksi untuk memberi keterangan.

(iv) Pelajaryang dituduh hendaklah diberikan hak sewajarnyasebagaimana di bawah Seksyen 16B Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 dan Kaedah-Kaedah Universiti Kebangsaan Malaysia (Tatatertib Pelajar-Pelajar) yang berkuatkuasa.

(v) Sekiranyapelajar didapati bersalah:

(a) Jawatankuasa Tatatertib boleh menjatuhkan hukuman di bawah Kaedah-Kaedah Universiti

Kebangsaan Malaysia (Tatatertib Pelajar-Pelajar) yang berkuatkuasa; dan

(b) Tertakluk pada kelulusan Senat, pelajar boleh diminta menghantar semula tesis/disertasi setelah penambahbaikan menyeluruh dibuat, kecuali bagi kes dimana tesis/disertasi itu telah direkodkan sebagai gagal dan dipecat dari Universiti.

(vi) Sekiranya Jawatankuasa Tataterbit mendapati pelajar tidak melakukan salah laku plagiarisme:

(a) Proses peperiksaan lisan dijalankan seperti biasa; dan

(b) Sekiranya aduan dibuat oleh pemeriksa luar atau pemeriksa dalam, maka Fakulti/Institut hendaklah menentukan sama ada pemeriksa luar atau pemeriksa dalam yang baharu perlu dilantik untuk menilai semula tesis pelajar.

(vii) Mana-mana pelajar yang di bawah perkara 6.2.3 (v) di atas, boleh mengemukakan rayuan kepada Jawatankuasa Rayuan Tatatertib Pelajar Universiti dalam tempoh masa dan tatacara yang telah ditetapkan.

6.2.4 Bahan Bukti danNota Bertulis Mengenai Prosiding

Urus setia Jawatankuasa Tatatertib hendaklah menyimpan bahan bukti dan nota bertulis prosiding tatatertib mengikut Kaedah-Kaedah Universiti Kebangsaan Malaysia (Tatatertib Pelajar-Pelajar) yang berkuatkuasa.

Carta alir pengendalian aduan kes plagiarism adalah seperti Rajah 6.1.

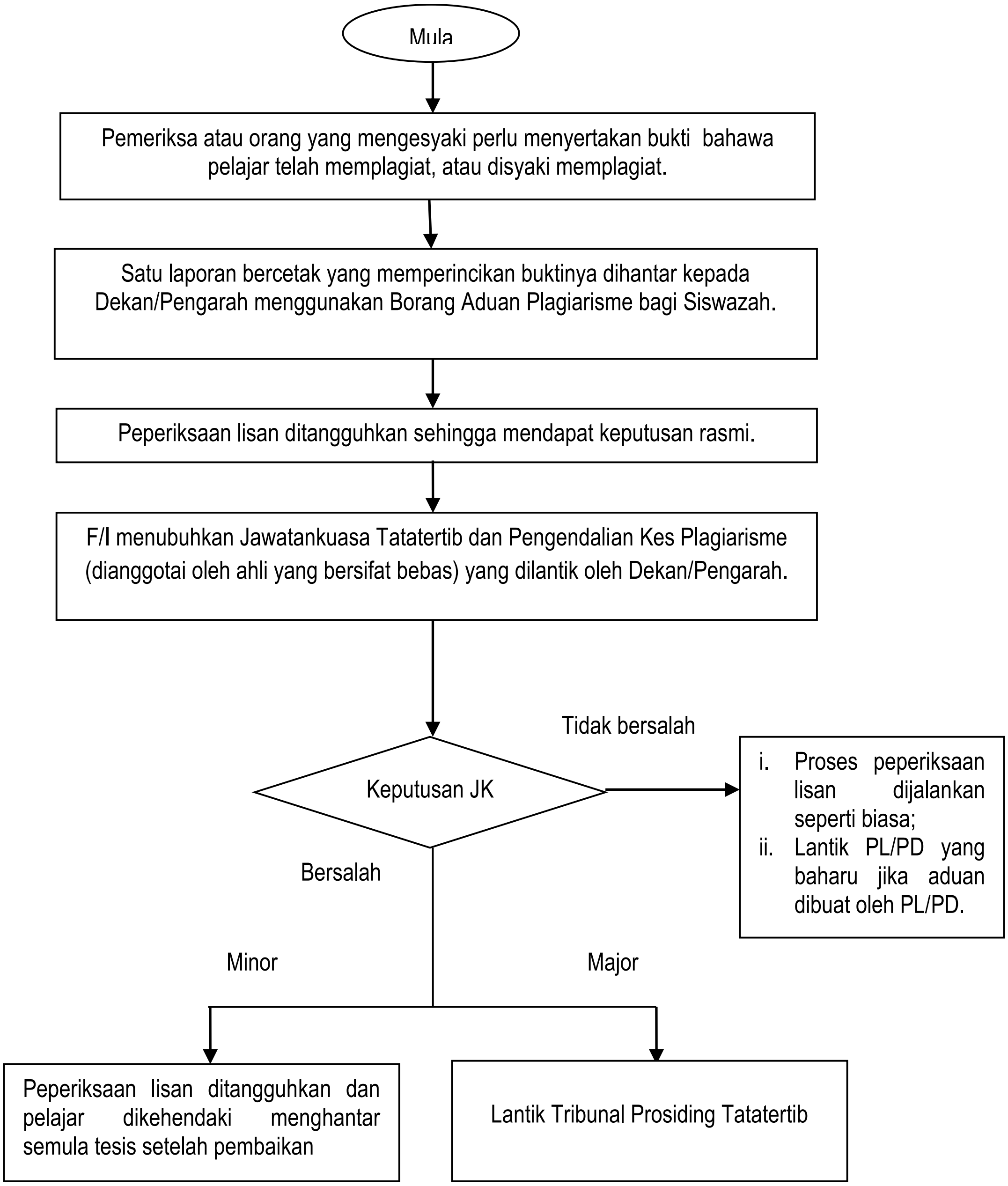

Rajah 6.1 Carta alir pengendalian aduan kes plagiarism

Lampiran A

Syarat Pelantikan Pemeriksa Luar dan Pemeriksa Dalam berdasarkan Peraturan-Peraturan Universiti Kebangsaan Malaysia (Pengajian Siswazah) 2015

Pemeriksa Luar

38. (1) Pemeriksa Luar bagi pelajar program Sarjana, mod pengajian di bawah subperaturan 6*(a)* dan 6*(c)* hendaklah terdiri daripada staf akademik yang dilantik oleh Senat untuk menilai pencapaian pelajar dan pemeriksa itu sekurang-kurangnya mempunyai kelayakan seperti yang berikut:

(a) memiliki Ijazah Kedoktoran; dan

(b) telah menghasilkan graduan sarjana; dan

(c) mempunyai tiga (3) tahun pengalaman dalam bidang penyelidikan berkaitan bermula dari tarikh penerimaan Ijazah Kedoktoran; dan

(d) menunjukkan kecemerlangan akademik.

(2) Pemeriksa Luar bagi pelajar program kedoktoran, mod pengajian di bawah subperaturan 6*(a)* dan 6*(c)* hendaklah terdiri daripada staf akademik yang dilantik oleh Senat untuk menilai pencapaian pelajar dan pemeriksa itu sekurang-kurangnya mempunyai kelayakan seperti yang berikut:

(a) seorang Profesor Madya; dan

(b) memiliki Ijazah Kedoktoran; dan

(c) telah menghasilkan graduan Doktor Falsafah; dan

(d) mempunyai lima (5) tahun pengalaman dalam bidang penyelidikan berkaitan bermula dari tarikh penerimaan Ijazah Kedoktoran; dan

(e) menunjukkan kecemerlangan akademik.

(3) Pemeriksa Luar bagi pelajar program sarjana klinikal atau kedoktoran klinikal adalah dilantik oleh fakulti/institut dan telah diiktiraf sebagai ‘doktor pakar’

dalam bidang berkaitan terdiri daripada staf akademik atau pakar bidang yang dilantik oleh mana-mana Senat daripada universiti lain atau institusi lain dan diperakukan oleh Senat.

(4) Pakar bidang daripada industri/institusi lain yang akan dilantik sebagai Pemeriksa Luar hendaklah mempunyai pengalaman dalam bidang yang berkaitan sekurang-kurangnya lima (5) tahun untuk pemeriksaan di peringkat Ijazah Sarjana atau lapan (8) tahun untuk pemeriksaan di peringkat Ijazah Kedoktoran.

(5) Pemeriksa Luar yang dilantik hendaklah tidak mempunyai apa-apa hubungan dan/atau kepentingan dengan pelajar.

Pemeriksa Dalam

39. (1) Pemeriksa Dalam bagi pelajar program Sarjana dan Kedoktoran, di bawah subperaturan 6*(a)* dan 6*(c)* hendaklah terdiri daripada staf akademik dari Universiti dan dilantik oleh Dekan/Pengarah untuk menilai pencapaian pelajar seperti berikut:

(a) bagipelajar program sarjana, Pemeriksa Dalam hendaklah sekurang- kurangnya memiliki Ijazah Sarjana atau kelayakan lain yang diiktiraf oleh Senat dan berpengalaman dalam bidang yang berkaitan.

(b) bagipelajar program kedoktoran, Pemeriksa Dalam hendaklah sekurang-kurangnya memiliki Ijazah Kedoktoran atau kelayakan lain yang diiktiraf oleh Senat dan berpengalaman dalam bidang yang berkaitan.

(2) Pemeriksa Dalam bagi pelajar program sarjana dan kedoktoran di bawah subperaturan 6*(d)* hendaklah dilantik mengikut bidang kepakaran dan diiktiraf sebagai ‘doktor pakar’ dalam bidang berkaitan oleh Dekan/Pengarah.

Lampiran B

UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA
The National University of Malaysia

BORANG ADUAN PLAGIARISME

BAHAGIAN A:
(Perincian tentang individu yang dituduh dan butiran aduan)

NAMA	
NO.MATRIK	
PROGRAM	SARJANA / DOKTOR FALSAFAH
PUSAT PENGAJIAN / JABATAN	
FAKULTI / INSTITUT	
NO.TELEFON / E-MEL	
KATEGORI ADUAN	

Perincian Aduan:

Kandungan Kesalahan:

Bab/Halaman	**Sumber Plagiarisme**	**Bentuk Plagiarisme (contoh; seluruh ayat/perenggan)**

BAHAGIAN B:

(Butiran Pengadu yang membuat aduan)

NAMA	
NO. KP / PASPORT	
NO.TELEFON / E-MEL	

Perakuan:

Adakah anda mahu dilindungi di bawah Akta Pemberi Maklumat?

☐ *YA* ☐ *TIDAK*

Segala maklumat yang telah saya kemukakan adalah berdasarkan bukti/sumber yang telah dinyatakan.

Tandatangan

____

TARIKH:

UNTUK KEGUNAAN PEJABAT SAHAJA

Aduan telah diterima pada ____________________ oleh _______________________
(tarikh terima aduan) *(Nama Penerima aduan)*

Tandatangan:

____

Cop Fakulti/Institut: